

ถอดบทเรียนผลดำเนินงานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบของหน่วยงาน

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ (รอบ ๖ เดือน)

สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ

การดำเนินการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการเป็นการดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักนำทางโดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดั่งงามให้บุคลากร เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ภายใต้คุณธรรม ๕ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู เพื่อพัฒนาและสร้างระบบนิเวศจริยธรรม สังคม-พัฒนาในกระทรวงสาธารณสุขที่เอื้อต่อการทำความดี พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมความดีที่จับต้องได้ ภายใต้แนวคิด “MOPH Moral Sufficiency : คุณธรรมพอเพียง ขับเคลื่อนอย่างสร้างสรรค์ : กระทรวงสาธารณสุขเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน”

ผลดำเนินงานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ (รอบ ๖ เดือน)

สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ ดำเนินการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม กระทรวงสาธารณสุข ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑

๑.๑ จัดให้มีเมนู “การดำเนินการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ”: สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ มีช่องทางการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน ๑ เมนู (<https://blqs.dmsc.moph.go.th/page-view/๖๘๕>)

๑.๒ ผู้บริหารองค์กรและบุคลากรในหน่วยงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ร่วมกันประกาศเจตนารมณ์เป็นลายลักษณ์อักษร จำนวน ๓ ประกาศ ดังนี้

๑) ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ปี ๒๕๖๙ ลงนามประกาศโดยผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๘

๒) ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริตและนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัล No Gift Policy ปี ๒๕๖๙ ลงนามประกาศโดยผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๘

๓) ประกาศเจตนารมณ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในที่ทำงาน ปี ๒๕๖๙ ลงนามประกาศโดยผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๘

ทั้งนี้ผู้บริหารองค์กรและบุคลากรได้ร่วมกันประกาศเจตนารมณ์เป็นลายลักษณ์อักษร จำนวน ๓ ประกาศ และมีเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ดังลิงก์

<https://blqs.dmsc.moph.go.th/ethic๒๕๖๙/ActionPolicyEthic๒๐๒๖.pdf>

ขั้นตอนที่ ๒

๒.๑ ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ร่วมกันกำหนดคุณธรรมเป้าหมายจาก “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ”: บุคลากรในสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดคุณธรรมเป้าหมาย ผลการสำรวจระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ โดยบุคลากรสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการจำนวน ๕๗ คน มีผู้ตอบแบบสำรวจรวม ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๔๙ ผลการสำรวจดังตารางที่ ๑ และ ตารางที่ ๒

๒.๒ กำหนดปณิธานคุณธรรม (Do & Don't) ไม่น้อยกว่า ๓ เรื่อง โดยระบุพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติ (Do) และไม่พึงปฏิบัติ (Don't) เพื่อใช้เป็นแนวทางเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรมในระดับบุคคล

ขั้นตอนที่ ๒

๓.๑ ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ร่วมกันกำหนดคุณธรรมเป้าหมายจาก “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ”: บุคลากรในสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดคุณธรรมเป้าหมาย ผลการสำรวจระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ โดยบุคลากรสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ ๕๗ คน มีผู้ตอบแบบสำรวจรวม ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๔๙ ผลการสำรวจดังตารางที่ ๑ และ ตารางที่ ๒

ตารางที่ ๑ การสำรวจปัญหาที่อยากแก้ของสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ

ปัญหาที่อยากแก้	จำนวน	ร้อยละ
การใช้ทรัพยากรราชการ (เช่น กระดาษ น้ำประปา เป็นต้น) อย่างไม่คุ้มค่า	๑๔	๒๕.๔๕
เจ้าหน้าที่รัฐ มีรายรับไม่สมดุลงบรายจ่าย	๒๑	๓๘.๑๘
การปรับความสมดุลชีวิตด้านการทำงานและครอบครัว (Work Life Balance)	๓๐	๕๔.๕๕
การสื่อสารที่ดีภายในองค์กร	๑๘	๓๒.๗๓
การมีความความสามัคคี ไม่พฤติกรรมนำไปสู่การทะเลาะเบาะแว้งกัน	๑๙	๓๔.๕๕
การสื่อสารที่ดีภายในองค์กร	๑๘	๓๒.๗๓
การมีความสามัคคี ไม่มีพฤติกรรมนำไปสู่การทะเลาะเบาะแว้งกัน	๑๙	๓๔.๕๕
ลดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย	๑๔	๒๕.๔๕
รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และยอมรับความแตกต่าง	๒๐	๓๖.๓๖
ความตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่และการนัดหมาย	๗	๑๒.๗๓
วินัยต่อตนเองในการดูแลรักษาสุขภาพ	๑๕	๒๗.๒๗
คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ	๘	๑๔.๕๕
ใส่ใจสิ่งแวดล้อมในสถานที่ทำงาน ผ่านพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น มีวินัยในการแยกขยะ ลดการใช้กระดาษและพลาสติก ประหยัดพลังงานประหยัดและคุ้มค่า	๑๑	๒๐.๐๐

ปัญหาที่อยากแก้	จำนวน	ร้อยละ
ไม่นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในประโยชน์ส่วนตัวและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส	๔	๗.๒๗
การเพิกเฉยละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวม	๕	๙.๐๙
การทำงานไม่สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดและไม่ตรงตามกำหนดเวลา	๙	๑๙.๓๖

ตารางที่ ๒ การสำรวจความดีที่อยากทำของสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ

ความดีที่อยากทำ	จำนวน	ร้อยละ
น้อมนำหลักศาสนาและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำเนิน	๒๐	๓๖.๓๖
การใช้ทรัพยากรทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่า	๒๔	๔๓.๖๔
ตรงต่อเวลา รักษาระเบียบวินัย	๒๑	๓๘.๑๘
การมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนทั้งในการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงาน	๓๐	๕๔.๕๔
กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	๒๓	๔๑.๘๒
แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	๑๕	๒๗.๒๗
มีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตในองค์กร และร่วมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์ สุจริต	๑๘	๓๒.๗๓
เห็นอกเห็นใจ มีความเมตตาต่อกัน ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	๑๘	๓๒.๗๓
ส่งเสริมให้บุคลากรมีจิตบริการ (Service Mind) แก่ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มาติดต่อ	๑๔	๒๕.๔๕
การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปฏิบัติหน้าที่ราชการมีน้ำใจและช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานโดยสมัครใจ	๒๒	๔๐.๐๐
การมีจิตสาธารณะ ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม และคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว	๑๕	๒๗.๒๗
กตัญญูต่อองค์กร บิดา – มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ	๑๖	๒๙.๐๙
สวดมนต์ เจริญสมาธิอย่างสม่ำเสมอ	๕	๙.๐๙
มีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตในองค์กร และร่วมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์ สุจริต	๑๘	๓๒.๗๓
สร้างนิสัยในการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ทำความดีช่วยเหลือสังคมมีจิตสาธารณะ	๑๖	๒๙.๐๙

ทั้งนี้สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ และมีเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ดังลิงก์ <https://blqs.dmsc.moph.go.th/Ethic๒๕๖๙/EthicPoll๒๕๖๙.pdf>

๓.๒ ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ร่วมกันกำหนดปฏิญญาคุณธรรม (Do & Don't) ไม่น้อยกว่า ๓ เรื่อง โดยระบุพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติ (Do) และไม่พึงปฏิบัติ (Don't): สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการได้มีการจัดประชุมสำนักโดยมีวาระเพื่อพิจารณาเรื่องประเมินพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติ (Do) และไม่พึงปฏิบัติ (Don't)

ของบุคลากร เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยนำประเด็นสรุปผล “ความดีที่อยากทำ” มาเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกประเด็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (Dos) และและไม่พึงปฏิบัติ (Don't) ซึ่งบุคลากรพิจารณากำหนดข้อตกลงคุณธรรมเบื้องต้น ๓ ประเด็น ดังนี้

(๑) สร้างนิสัยในการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ทำความดีช่วยเหลือสังคมมีจิตสาธารณะ เห็นอกเห็นใจ มีความเมตตาต่อกัน ไม่เอาเปรียบผู้อื่น (ด้านจิตอาสา)

(๒) ส่งเสริมให้บุคลากรมีจิตบริการ (Service Mind) แก่ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มาติดต่อ ด้วยความเต็มใจ ถูกต้อง รวดเร็ว (ด้านวินัย)

(๓) มีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตในองค์กร และร่วมสร้าง วัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์ สุจริต กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม (ด้านสุจริต)

จากนั้นได้มีการวางแผนปฏิบัติงาน (Plan) การทดลองปฏิบัติ (Do) การประเมินผลปรับปรุง (Check) และการปฏิบัติ (Act) จนสามารถสรุปผลการดำเนินงานและยกระดับข้อตกลงคุณธรรมให้เป็น “ปฏิญญาคุณธรรม” ตามตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ ปฏิญญาคุณธรรม (Do & Don't) ของหน่วยงานที่ผ่านการทดลองปฏิบัติแล้ว

Do (สิ่งที่ควรทำ)	Don't (สิ่งที่ไม่ควรทำ)
๑. สร้างนิสัยในการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ทำความดีช่วยเหลือสังคมมีจิตสาธารณะ เห็นอกเห็นใจ มีความเมตตาต่อกัน ไม่เอาเปรียบผู้อื่น (ด้านจิตอาสา)	๑. ไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมส่วนรวม และพึ่งพาตัวเองไม่มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น
๒. ส่งเสริมให้บุคลากรมีจิตบริการ (Service Mind) แก่ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มาติดต่อ ด้วยความเต็มใจ ถูกต้อง รวดเร็ว (ด้านวินัย)	๒. ปฏิบัติงานเท่าที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ไม่รับงานใหม่ๆ เพิ่มและไม่มีการตอบกลับข้อซักถามผู้รับบริการทันที
๓. มีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตในองค์กร และร่วมสร้าง วัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์ สุจริต กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม (ด้านสุจริต)	๓. เพิกเฉยต่อการให้ความร่วมมือการป้องกันทุจริตและการปฏิบัติหน้าที่อย่างสุจริต

ทั้งนี้สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ และมีเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ดังลิงก์ <https://blqs.dmsc.moph.go.th/ethic๒๕๖๙/GuidelineDoDont๒๕๖๙.pdf>

ขั้นตอนที่ ๓

๓.๑ การจัดทำแผนการดำเนินงาน ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในอย่างมีส่วนร่วมของบุคลากร เพื่อการพัฒนาองค์กร

๑. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของหน่วยงาน: คำสั่งสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ ที่ ๑ /๒๕๖๙ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม

ทั้งนี้ สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ มีเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ดังลิงก์ <https://blqs.dmsc.moph.go.th/Ethic๒๕๖๙/BLQS-Ethic-Team-๒๕๖๙.pdf>

๒. จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ : แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ อนุมัติแผนโดยผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ บุคลากรในสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการสามารถนำแผนปฏิบัติการไปใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนและเสริมสร้างคุณธรรมในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ มีเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ดังลิงก์ <https://blqs.dmsc.moph.go.th/Ethic๒๕๖๙/DMSC-Ethic-Plan-๒๕๖๙.pdf>

ขั้นตอนที่ ๔

รายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ รอบ ๖ เดือน : สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ มีผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ รอบ ๖ เดือน ทั้งหมด ๑๗ กิจกรรม อยู่ระหว่างดำเนินการ ....๑....กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมมีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานโดยบุคลากรมีส่วนร่วมประเมินผลตามแบบวัดการรับรู้การมีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ทำสำเร็จ ....๑๖.... กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ...๙๔.๑๒....

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. ผู้บริหารให้ความสำคัญและกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรและการดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของกระทรวงสาธารณสุข
- ๒) บุคลากรให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมและยึดถือปฏิบัติตามหลักคุณธรรม ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู จนเกิดเป็นค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ขององค์กร
- ๓) มีการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสามารถนำหลักคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นรูปธรรม
- ๔) หน่วยงานมีการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน
- ๕) หน่วยงานมีการมอบหมายคณะทำงานในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ของหน่วยงาน เพื่อขับเคลื่อนและผลักดันให้บุคลากรเกิดการเข้าร่วมกิจกรรมให้สำเร็จตามระยะเวลา
- ๖) บุคลากรในหน่วยงานให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีหรือมีการมอบผู้แทนในการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มงานและการร่วมกิจกรรมจิตอาสาในนามหน่วยงาน ส่งผลให้มีการขับเคลื่อนกิจกรรมได้ประสบผลสำเร็จ